

แผนปฏิบัติการเฉพาะโรค
Hazards Specific Plan (HSP)
**โรคไข้หวัดนก
(AVIAN INFLUENZA)**

จัดทำโดย
กลุ่มงานโรคอุบัติใหม่และตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน
สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข

<p style="text-align: center;">แผนปฏิบัติการเฉพาะโรค (Hazard Specific Plan: HSP) รองรับสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza)</p>	<p>ฉบับที่ : HSP-001 แก้ไขครั้งที่ : 1 วันที่มีผลบังคับใช้ : 29 เม.ย. 2567</p>
<p>หน่วยงาน : - สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข สำนักอนามัย</p> <p>ผู้จัดทำ : กลุ่มงานโรคอุบัติใหม่และตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ส่วนระบาดวิทยา สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข สำนักอนามัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นางกัญชกานต์ นิลสุ่ม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ 2. นางดรรรชนี อร่ามโชติ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ 3. นางสาววัชรินทร์ ฐิติสิทธิกร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ 4. นางสาวสกุลลักษณ์ ปั้นเปล่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ 5. นางศุภนุช ขวัญทอง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ 6. นายฐานันท์ วิศิลป์ นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ 	<p>ผู้ตรวจสอบ :</p> <p style="text-align: center;"><i>นริศ อิศรางกูร</i></p> <p>..... (นางสาวณัฐณี อิศรางกูร ณ อยุธยา) ผู้อำนวยการ สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข29 เม.ย./2567.....</p> <p>ผู้อนุมัติ :</p> <p style="text-align: center;"><i>สุนทร สุนทรชาติ</i></p> <p>..... (นายสุนทร สุนทรชาติ) ผู้อำนวยการสำนักอนามัย29 เม.ย./2567.....</p>

แผนปฏิบัติการรองรับโรคหรือภัยสุขภาพที่จำเพาะ
(Hazard Specific Plan : HSP)

กรุงเทพมหานคร	โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza)	
	หัวข้อ	หน้า
1.	ความเป็นมาและความสำคัญ	1
2.	พื้นที่เสี่ยง (แผนที่)	1
3.	วัตถุประสงค์	2
4.	ขอบเขต	2
5.	ความรับผิดชอบ (ตามโครงสร้างบัญชาการเหตุการณ์) - หน่วยงานหลัก - หน่วยงานสนับสนุน	3
6.	ข้อสันนิษฐาน	3
7.	ยุทธศาสตร์สำคัญสำหรับการเผชิญเหตุ	4
8.	กรอบการปฏิบัติงาน - โครงสร้าง/ ผังบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน - ภารกิจของหน่วยงาน <ul style="list-style-type: none"> ▪ ภารกิจที่สำคัญ ระยะเตรียมความพร้อม ▪ ภารกิจที่สำคัญ ระยะเกิดเหตุ ▪ ภารกิจที่สำคัญ ระยะหลังเกิดเหตุ 	4
9.	ทรัพยากรในการปฏิบัติงานที่สำคัญ	10
10.	การติดต่อสื่อสาร	11
11.	กฎหมาย แผน ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้อง	13
12.	คณะผู้จัดทำ	13
13.	วันเดือนปีที่จัดทำ	13
14.	ภาคผนวก (ถ้ามี)	13

รหัสเอกสาร HSP-001	แก้ไขครั้งที่ 01	วันเดือนปีที่บังคับใช้ <u>29</u> เม.ย. 2567	อนุมัติโดย <i>Swu Swu</i> นายแพทย์ สุนทร สุนทรชาติ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย
-----------------------	---------------------	--	--

แผนปฏิบัติการเฉพาะโรค (Hazard Specific Plan)

รองรับสถานการณ์โรคไข้หวัดนก (Avian Influenza)

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 และ H5N6 จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO) ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2557 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ที่ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ทั้งสิ้น 668 ราย ในจำนวนนี้ 393 คนเสียชีวิตโดยพบรายงานผู้ติดเชื้อใน 16 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย อียิปต์ เวียดนาม กัมพูชา จีน ไทย ตุรกี อาเซอร์ไบจาน บังคลาเทศ ปากีสถาน อิรัก ลาว แคนาดา จิบูตี พม่า และไนจีเรีย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกติดเชื้อ หรือสัตว์ปีกป่วย/ตาย ไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 พบผู้ป่วยรายแรกที่มณฑลเสฉวน ประเทศจีน ในปี 2557 ซึ่งผู้ติดเชื้อรายดังกล่าวเสียชีวิตด้วยอาการปอดบวมอย่างรุนแรง การติดเชื้อน่าจะมาจากการสัมผัสสัตว์ปีกติดเชื้อ โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ที่ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ 453 คน อย่างน้อย 175 คนเสียชีวิต คาดว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ติดเชื้อจากการสัมผัสสัตว์ปีกที่ติดเชื้อ โดยที่สัตว์ปีกเหล่านั้นยังมีชีวิตอยู่ หรือสัมผัสเชื้อที่ปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะจากตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิต จวบจนถึงปัจจุบันโอกาสของการติดต่อระหว่างคนสู่คนค่อนข้างยาก และพบว่าลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัสที่แยกได้ยังคงใกล้เคียงกับเชื้อไวรัสสายพันธุ์ A/Anhui/1/2013 - like viruses ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่นำมาทำวัคซีน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2557)

องค์การอนามัยโลกรายงานสถานการณ์สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในคน เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2561 ตั้งแต่ 19-25 มกราคม 2561 ไม่พบรายงานผู้ป่วยใหม่ โดยรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) มีรายงานล่าสุดเดือนกันยายน 2560 จำนวน 1 ราย ในประเทศอียิปต์ และมีการแถลงยืนยันพบผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อไข้หวัดนก H5N2 คนแรกของโลกที่ประเทศเม็กซิโก เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2567 ที่ผ่านมา และพบผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกจากโคนมในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 3 ราย ช่วงเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ข้อมูลจากศูนย์ป้องกันควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา (US CDC) พบว่าทั้ง 3 รายทำงานในฟาร์มโคนม มีอาการตาแดง และเยื่อตาอักเสบ ได้รับยาต้านไวรัส และแยกกักตัวที่บ้าน ในจำนวนนี้หายจากอาการป่วยเรียบร้อยแล้ว 2 ราย รายที่ 3 อยู่ระหว่างแยกกักตัวที่บ้านและอาการดีขึ้นแล้ว ในการประชุมคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ตาม พ.ร.บ.โรคติดต่อ พ.ศ.2558 ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 67 กระทรวงสาธารณสุข จึงได้มีการเตรียมความพร้อมระวังเหตุ แจ้งให้ทุกจังหวัดเฝ้าระวังเหตุการณ์ แม้ขณะนี้ยังไม่พบผู้ติดเชื้อในประเทศไทยก็ตาม

ในประเทศไทยพบผู้ป่วยไข้หวัดนก ตั้งแต่ปี 2547 จำนวน 25 ราย เสียชีวิต 17 ราย หลังจากนั้นเป็นต้นมายังไม่พบรายงานผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนกตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน และไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ นับจากการทำลายสัตว์ปีกครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นประเทศไทยแม้จะไม่พบการเกิดโรคทั้งในคนและในสัตว์มาตั้งแต่ปี 2551 แต่ก็ยังมีโอกาสเสี่ยงที่จะพบผู้ด้วยได้ เนื่องจากมีการอพยพของสัตว์ปีกเข้ามาหากินในประเทศไทย และมีพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชาที่พบการรายงานโรค เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2567 รวมทั้งการคมนาคมในปัจจุบัน

มีความสะดวกรวดเร็ว มีโอกาสในการแพร่กระจายโรคได้ เพื่อให้เกิดการเตรียมความพร้อมป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก จึงต้องมีการเตรียมแผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโรคไข้หวัดนก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปรับใช้เพื่อป้องกันควบคุมโรคไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดในวงกว้างต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อการเตรียมความพร้อมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์

2.2 เพื่อควบคุมการระบาดให้รวดเร็วที่สุด และเตรียมความพร้อมป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในพื้นที่อื่น เพื่อลดความสูญเสียทรัพยากรทางสาธารณสุขและการเสียชีวิต

2.3 เพื่อสร้างแผนปฏิบัติงานมาตรฐานภายใต้การทำงานร่วมกันและช่วยในการวางแผนควบคุม และติดตามการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกับหน่วยงานในกรุงเทพมหานครในการประสานความร่วมมือ การขอรับการสนับสนุน ตลอดจนช่วยไม่ให้เกิดความซับซ้อน ภายใต้การทำงานร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ

3. ขอบเขต

3.1 เป็นแผนเตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินฯ สำหรับเจ้าหน้าที่บุคลากรสังกัดกรุงเทพมหานคร และเครือข่าย กรณี : การระบาดของโรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ครอบคลุมการตอบสนองต่อสถานการณ์ ฉุกเฉิน ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ความเสี่ยง และดำเนินการบนพื้นฐานของการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค ด้วยระบบการบริหารจัดการทางด้านสาธารณสุข และเครือข่ายทุกระดับ อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์

3.2 ใช้ในกรณีที่ประกาศภาวะฉุกเฉินในระดับเขตและระดับกรุงเทพมหานคร กรณี : การระบาดของโรคไข้หวัดนก (Avian Influenza)

4. ความรับผิดชอบ

4.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก: สำนักอนามัย และสำนักการแพทย์

4.2 หน่วยงานที่สนับสนุน:

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกลุ่มภารกิจ ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ กรุงเทพมหานคร

2. สำนักอนามัย

- สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข	- กองการพยาบาลสาธารณสุข
- สำนักงานพัฒนาระบบสาธารณสุข	- กองสุขาภิบาลอาหาร
- สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม	- กองเภสัชกรรม
- สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข	- กองสร้างเสริมสุขภาพ
- สำนักงานชั้นสูงสาธารณสุข	- ศูนย์บริการสาธารณสุข
- สำนักงานเลขานุการ	

3. สำนักการแพทย์	4. สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. สำนักงานกฎหมายและคดี	6. สำนักงานการเจ้าหน้าที่
7. สำนักงานประชาสัมพันธ์	8. สำนักการคลัง
9. สำนักการโยธา	10. สำนักการจราจรและขนส่ง
11. สำนักการระบายน้ำ	12. สำนักการศึกษา
13. สำนักงบประมาณ	14. สำนักเทศกิจ
15. สำนักพัฒนาสังคม	16. สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
17. สำนักสิ่งแวดล้อม	18. สำนักงานเขต
19. คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล	20. กระทรวงสาธารณสุข
21. กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	22. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
23. สมาคมโรงพยาบาลเอกชน	24. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

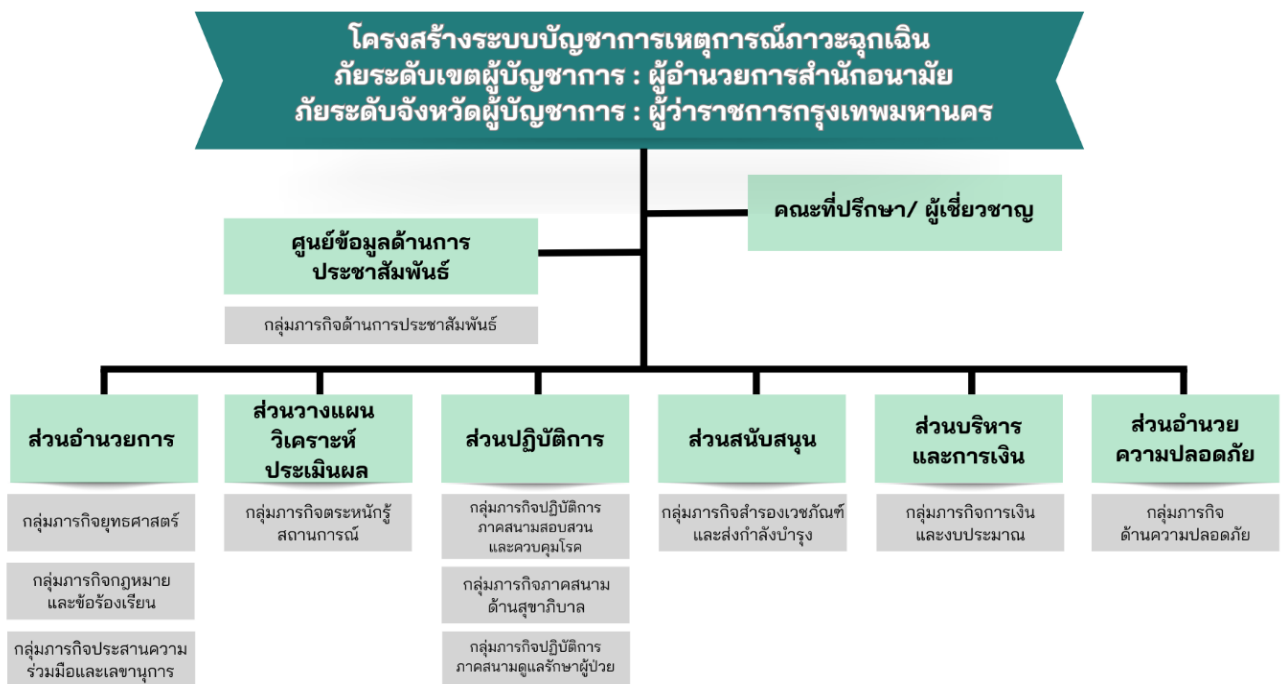
5. ข้อเสนอพื้นฐาน

5.1 ผู้ป่วยที่สงสัยป่วยด้วยโรคไข้หวัดนก ส่วนใหญ่น่าจะเป็นผู้เดินทางมาจากประเทศที่เคยมีการระบาด โดยกรุงเทพมหานครมีระบบเฝ้าระวัง และตรวจวินิจฉัยผู้สงสัยติดเชื้อโรคไข้หวัดนก และสามารถสื่อสารให้หน่วยงานต่างๆ สนับสนุนการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคได้

5.2 การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์โรคอย่างต่อเนื่องเมื่อมีพื้นที่ที่มีข่าวการระบาด มีการคัดกรอง อย่างถูกต้องรวดเร็ว โดยได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและทรัพยากรที่จำเป็นจากหน่วยงานต่าง ๆ

6. กรอบการปฏิบัติงาน

6.1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

6.2 ภารกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน กรณี: โรคไข้หวัดนก (Avian Influenza)

ภารกิจที่สำคัญ	ระยะเตรียมความพร้อม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	
	หน่วยงานรับผิดชอบ	กลุ่มภารกิจ	หน่วยงานหลักตาม กรอบแนวทางฯ
ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และ แนวโน้มของการระบาดของโรค ไข้หวัดนก	สำนักงานโรคติดต่อทาง สาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักยุทธศาสตร์ และประเมินผล
จัดเตรียมแผนการสื่อสารเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอก - ใฝ่ระวังติดตามข้อมูลข่าวสาร ในต่างประเทศทางสื่อและ เว็บไซต์ต่าง ๆ - วิเคราะห์ข่าวที่มีผลกระทบในวงกว้าง - ตอบโต้ข้อมูลข่าวสารเพื่อชี้แจง ต่อประชาชนได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารได้ทันสถานการณ์ - จัดเตรียม Talking point สำหรับผู้บริหาร - จัดทำสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ - จัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สำหรับบุคลากรผู้ให้ข้อมูล call center 1555	- สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข สำนักอนามัย - สำนักงานพัฒนา ระบบสาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจด้านการ ประชาสัมพันธ์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักงาน ประชาสัมพันธ์
จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานที่ เกี่ยวข้องกับภาระระบาดของโรค ไข้หวัดนกให้เป็นปัจจุบัน เช่น - แผนที่/ พื้นที่เสี่ยง - จำนวน ประเภท ของกลุ่ม ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ข้อมูลภาวะสุขภาพของประชาชน ในพื้นที่เสี่ยง/โดยรอบ	สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักพัฒนาสังคม 4. สำนักงานเขต

ภารกิจที่สำคัญ	ระยะเตรียมความพร้อม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	
	หน่วยงานรับผิดชอบ	กลุ่มภารกิจ	หน่วยงานหลักตาม กรอบแนวทางฯ
ทบทวนโครงสร้างการบัญชาการ เหตุการณ์ ทบทวนการเกิดภัย อัตรากำลังคน สถานที่บริหาร จัดการศูนย์ปฏิบัติการ (หลัก/ สำรอง)	สำนักงานโรคติดต่อทาง สาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักงบประมาณ 4. สำนักงานเขต
จัดทำ/ทบทวน /เตรียมการร่าง แผนเผชิญเหตุ (IAP) แผนประกอบกิจการ (BCP)	- สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข สำนักอนามัย - สำนักงานพัฒนาระบบ สาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักยุทธศาสตร์ และการประเมินผล
จัดเตรียมความพร้อมด้านแผน และการงบประมาณสนับสนุน กรณีการระบาดของโรคไข้หวัดนก	สำนักงานโรคติดต่อทาง สาธารณสุข สำนักอนามัย	- กลุ่มภารกิจการเงิน งบประมาณ - กลุ่มภารกิจด้าน กำลังคน	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักยุทธศาสตร์ และการประเมินผล 4. สำนักงบประมาณ 5. สำนักการคลัง
เตรียมสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และ ส่งกำลังบำรุง ชุดอุปกรณ์ ป้องกันร่างกาย (PPE) ยาตามีฟลู - สำรอง การสำรอง/จัดเก็บ/ กระจายวัสดุ เวชภัณฑ์ และ ส่งกำลังบำรุง - จัดเตรียมเครื่องมือ ข้อมูล วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับผู้ปฏิบัติการ ได้แก่ เครื่องมือสื่อสารและการ รับส่งข้อมูล ยานพาหนะ ปัจจัยยังชีพ สำหรับทีม ปฏิบัติการในพื้นที่	- กองเภสัชกรรม - สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข - สำนักงานชั้นสูตร สาธารณสุข สำนักอนามัย - สำนักการแพทย์	กลุ่มภารกิจสำรอง เวชภัณฑ์และส่งกำลัง บำรุง	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักการจราจร และขนส่ง 4. สำนักงานเขต

ภารกิจที่สำคัญ	ระยะเตรียมความพร้อม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	
	หน่วยงานรับผิดชอบ	กลุ่มภารกิจ	หน่วยงานหลักตามกรอบแนวทางฯ
เตรียมข้อมูลประสานงานกับเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกปฏิบัติการ	- สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข - กองการพยาบาล สาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจประสานความร่วมมือและเลขานุการ	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักงานเขต
จัดเตรียมแนวทางปฏิบัติและแบบฟอร์มสนับสนุนในการปฏิบัติงานสำหรับทีมปฏิบัติการ เช่น แบบฟอร์มประเมินความเสี่ยง แบบเร็วแบบฟอร์มสอบสวนโรค และแบบฟอร์มเก็บส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	- สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข - สำนักงานชั้นสูตร สาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์
จัดเตรียมความพร้อมทีมสอบสวนโรค และแนวทางการสอบสวนโรค	- สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข - สำนักงานสัตวแพทย์ สาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ ภาคสนามสอบสวนและควบคุมโรคในมนุษย์และสัตว์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์
เฝ้าระวังและคัดกรองผู้เดินทางมาจากพื้นที่ที่มีการระบาด	สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข สำนักอนามัย	- กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการภาคสนามสอบสวนและควบคุมโรคในมนุษย์และสัตว์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ *ด่านตรวจคนเข้าเมือง*
เสนอผู้บริหารเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC)	สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข สำนักอนามัย	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ *คณะกรรมการโรคติดต่อ กทม. *SMEs

ภารกิจที่สำคัญ	ระยะเตรียมความพร้อม	สถานการณ์ฉุกเฉิน	
	หน่วยงานรับผิดชอบ	กลุ่มภารกิจ	หน่วยงานหลักตาม กรอบแนวทางฯ
ประกาศ เปิดศูนย์ปฏิบัติการ ภาวะฉุกเฉิน (EOC) เมื่อพบ ผู้ป่วยยืนยันเสียชีวิตด้วยโรค ไข้หวัดนก ตั้งแต่ 10 รายและ มีการประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อ ติดตามการเตรียมความพร้อม ของแต่ละด้าน เตรียมร่างประกาศ เขตติดโรค จัดเตรียมงบประมาณ	สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข สำนักอนามัย	- ผู้บัญชาการ เหตุการณ์ - กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์ - กลุ่มภารกิจด้านการ ประชาสัมพันธ์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักงานเขต *คณะกรรมการ โรคติดต่อ กทม. *SMEs
จัดเตรียมโรงพยาบาลสนามและ ความพร้อมในการช่วยเหลือ ในชุมชน	- สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข - กองการพยาบาล สาธารณสุข สำนักอนามัย	ผู้บัญชาการเหตุการณ์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักงานเขต *คณะกรรมการ โรคติดต่อ กทม. *SMEs
สนับสนุนพาหนะ/วัสดุอุปกรณ์/ เวชภัณฑ์/PPE/อุปกรณ์อื่นๆ สำหรับทีมปฏิบัติการควบคุมโรค CDCU /SRRT	- สำนักงานโรคติดต่อ ทางสาธารณสุข - ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย	- กลุ่มภารกิจสำรอง เวชภัณฑ์และส่ง กำลังบำรุง - กลุ่มภารกิจ ปฏิบัติการภาคสนาม สอบสวนและควบคุม โรคในมนุษย์และสัตว์	1. สำนักอนามัย 2. สำนักการแพทย์ 3. สำนักงานเขต *คณะกรรมการ โรคติดต่อ กทม. *SMEs
ประกาศ ลดระดับ/ ปิดศูนย์ ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินหลังไม่มี ผู้ป่วยโรคไข้หวัดนก จากราย สุดท้ายต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 1 เดือน	ผู้บัญชาการเหตุการณ์	ผู้บัญชาการเหตุการณ์	ผู้บัญชาการเหตุการณ์

ภารกิจที่สำคัญ-หลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. มอบหมายให้หน่วยงานดำเนินการตามสถานะปกติของแต่ละหน่วยงาน	ผู้บัญชาการเหตุการณ์
2. สรุบบทเรียนการระบาดเพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลและหาจุดอ่อน จุดแข็ง แนวทางในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์
3. สื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนและนักท่องเที่ยวเพื่อทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง

7. การติดต่อสื่อสาร

เมื่อเกิดสถานการณ์หรือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข สำนักอนามัย กำหนดช่องทางการสื่อสารของสำนักอนามัยกับของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

ระบบการสื่อสารหลัก ได้แก่

- (1) โทรศัพท์สำนักงาน
- (2) โทรศัพท์เคลื่อนที่
- (3) โครงข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น ไลน์, FB, อีเมล

สมุดโทรศัพท์ กรุงเทพมหานคร ปี https://pr-bangkok.com/?page_id=174240 (ลิงค์ สามารถใช้ค้นหาทุกหน่วยในในกรุงเทพมหานคร ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน)

หมายเหตุ : หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ กลุ่มงานโรคอุบัติใหม่และตอบโต้

ภาวะฉุกเฉินสำนักงานโรคติดต่อสาธารณสุข สำนักอนามัย หมายเลขโทรศัพท์ 0 2 203 2886

7.1 การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

แนวทางการสื่อสารความเสี่ยงโรค และภัยสุขภาพในแต่ละระยะ

● ระยะก่อนเกิดเหตุ

1. ประเมินความเสี่ยง และความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น (ตามแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ)
2. จัดตั้งคณะทำงาน เพื่อบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น คน วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณให้สามารถดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดทำข่าวแจก (Press release) ประเด็นสาร และประเด็นสัมภาษณ์ (Talking point)
4. เผยแพร่ข้อมูลทางโทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์
5. จัดกิจกรรมพิเศษ และรณรงค์ (Special event activities & Campaign)
6. ให้ข้อมูลข่าวสาร และรับแจ้งเหตุทาง call center สายด่วนกรุงเทพมหานคร 1555
7. ให้บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ไลน์แอด เป็นต้น

● **ระหว่างเกิดเหตุ**

1. บริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
2. จัดเตรียมประเด็น ข้อมูลข่าวสาร สำหรับการแถลงข่าว
3. กำหนดบุคคลที่เป็นโฆษกจังหวัดสำหรับแถลงข่าว และให้ข่าว
4. จัดการแถลงข่าว (Press conference)
5. จัดทำข่าวแจก (Press release) ประเด็นสาร และประเด็นสัมภาษณ์ (Talking point)
6. ผลิต และเผยแพร่สื่อ เผยแพร่ข้อมูลทางโทรทัศน์, วิทยุ และหนังสือพิมพ์
7. ให้ข้อมูลข่าวสาร และรับแจ้งเหตุทาง call center ที่หมายเลข 1555
8. บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ไลน์แอ็ด เป็นต้น
9. ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน (Press interview) นำผู้สื่อข่าวดูงานในพื้นที่ (Study tours)
10. ประสานทีมวิทยากร และที่ปรึกษาในกรณีนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการ
11. ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ลงชุมชนในพื้นที่เสี่ยง
12. สร้างและพัฒนาเครือข่ายประชาสัมพันธ์ในระดับชุมชน
13. ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนสำคัญต่อการป้องกันควบคุมโรคที่เกิดกับประชาชน และชุมชน

● **ระยะหลังเกิดเหตุ**

1. วิเคราะห์สถานการณ์ ประเมิน วางแผนสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์หลังเกิดเหตุ ได้แก่ การป้องกัน รักษา และควบคุมโรคระบาด รวมทั้งสรุปบทเรียน
2. จัดเตรียมประเด็น ข้อมูลข่าวสาร สำหรับการแถลงข่าว
3. จัดแถลงข่าวสื่อมวลชน (Press conference)
4. ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน (Press interview)
5. ให้บริการข่าวสารทางเว็บไซต์เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ไลน์แอ็ด เป็นต้น
6. ผลิต และเผยแพร่สื่อ

7.2 กลไกการเฝ้าระวัง ตอบโต้ข้อมูลข่าวสาร และสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ

ในการเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารโรคและภัยสุขภาพจะต้องมีการจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อการสื่อสารความเสี่ยง (Assessing and Prioritizing Risk) คือ การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และการจัดลำดับความเสี่ยงของข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงประชาชน ซึ่งในการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และการจัดลำดับความเสี่ยงของข้อมูลข่าวสารเบื้องต้นจะเป็นการประเมินโดยหัวหน้ากลุ่ม กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยงตามลำดับความเสี่ยง ดังนี้

- **ความเสี่ยงต่ำ** ดำเนินการตอบโต้หรือชี้แจงประเด็น ภายใน 3 - 7 วัน โดยมีเนื้อหาประเด็นข่าวที่มีการนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้
 1. โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่มีการเกิดนอกประเทศ มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค และการระบาดในประเทศไทยต่ำ
 2. โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่องค์การอนามัยโลกรายงานผู้ป่วยจำนวนไม่มากและประเทศที่รายงาน 1 - 2 ประเทศ
 3. โรคติดต่อหรือภัยสุขภาพ ที่เกิดขึ้นในประเทศ พบผู้ป่วยในวงจำกัด
 4. สื่อมวลชนให้ความสนใจบ้าง เช่น หนังสือพิมพ์ 1 - 2 ฉบับ
 5. โซเชียลมีเดียมีการกล่าวถึง แต่ยังไม่มีความวิตกกังวลเกิดขึ้น
 6. การประเมินจากประชาชนที่โทรมาสายด่วนกรุงเทพมหานคร 1555 สอบถามเรื่องโรคและภัยสุขภาพนั้น ๆ จำนวน 1 - 5 สาย/วัน
- **ความเสี่ยงปานกลาง** ดำเนินการตอบโต้หรือชี้แจงประเด็น ภายใน 1 - 3 วัน เข้าเกณฑ์ 2 ข้อขึ้นไป โดยมีเนื้อหาประเด็นข่าวที่มีการนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้
 1. โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่มีการเกิดนอกประเทศแต่อาจมีโอกาสรายงานผู้ป่วยในประเทศไทยจากการเดินทางเข้า - ออกประเทศ
 2. โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่องค์การอนามัยโลกรายงานผู้ป่วยและมีประเทศที่รายงานจำนวนไม่มากเช่น 2 - 5 ประเทศ
 3. โรคติดต่อหรือภัยสุขภาพที่เกิดขึ้นในประเทศ พบผู้ป่วยในวงจำกัดไม่มีการระบาดในวงกว้าง
 4. สื่อมวลชนให้ความสนใจพอสมควร เช่น โทรทัศน์ 1-2 ช่อง หนังสือพิมพ์ 2-3 ฉบับ
 5. โซเชียลมีเดียมีการกล่าวถึง แต่ยังไม่มีความวิตกกังวลเกิดขึ้น
 6. การประเมินจากประชาชนที่โทรมาสายด่วนกรุงเทพมหานคร 1555 สอบถามเรื่องโรคและภัยสุขภาพนั้นจำนวนไม่เกิน 5 - 10 สาย/วันและยังไม่พบความวิตกกังวล
- **ความเสี่ยงสูง** ดำเนินการตอบโต้หรือชี้แจงประเด็น ภายใน 24 ชั่วโมง เข้าเกณฑ์ 1 ข้อ โดยมีเนื้อหาประเด็นข่าวที่มีการนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้
 1. โรคติดต่อและภัยสุขภาพร้ายแรงที่มีการเกิดนอกประเทศ มีโอกาสรายงานผู้ป่วยในประเทศไทยสูงจากการเดินทางเข้าประเทศ
 2. โรคติดต่อและภัยสุขภาพร้ายแรงที่มีการรายงานผู้ป่วยในประเทศไทย
 3. โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่องค์การอนามัยโลก ประกาศให้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

8. ทรัพยากรในการปฏิบัติงานที่สำคัญ

ทรัพยากรที่ต้องการ	จำนวนที่มีอยู่ (หน่วยนับ)	จำนวนที่ต้องการ (หน่วยนับ)	ที่มา/วิธีการจัดหา	สถานที่จัดเก็บ หรือการ บริหารจัดการ
แพทย์ (คน)	XX	12		สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
พยาบาล (คน)	XX	30		สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
เจ้าหน้าที่ด้าน ควบคุมโรค	XX	XX		กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ การแพทย์	XX	10		กรมวิทยาศาสตร์การ แพทย์
ผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน	XX	16		สำนักงานแพทย์
ห้องความดันลบ (Negative pressure room)	XX	30		สำนักงานแพทย์
รถพยาบาล	XX	8		สำนักงานแพทย์ (เอราวัณ)
ชุดป้องกันร่างกาย (ชุด)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
แว่นครอบตาแบบ ใส (ชิ้น)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
หมวกคลุมผม ชนิด ใช้แล้วทิ้ง (ชิ้น)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
แว่นครอบตา (Goggles) หรือกระบังหน้าเลนส์ ใส (Face shield)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
หน้ากาก N95 โรค ติดเชื้อ (ชิ้น)	XX	8,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย

ทรัพยากรที่ต้องการ	จำนวนที่มีอยู่ (หน่วยนับ)	จำนวนที่ต้องการ (หน่วยนับ)	ที่มา/วิธีการจัดหา	สถานที่จัดเก็บ หรือการ บริหารจัดการ
หน้ากากอนามัย ชนิดใช้แล้วทิ้ง (ชิ้น)	XX	6,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ถุงมือยางชนิดใช้ แล้วทิ้ง (คู่)	XX	5,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ถุงมือไนไตรล์ (คู่)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ถุงสวมขา (Leg cover) (คู่)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
รองเท้าบูท (คู่)	XX	500 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
พลาสติกหุ้มรองเท้า (คู่)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
เสื้อกาวน์ชนิด กันน้ำ (ชุด)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
เอี๊ยมพลาสติกใส (apron) (ชิ้น)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
กาวน์กันน้ำ พลาสติกสีฟ้า (ชิ้น)	XX	4,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
เสื้อกาวน์ชนิดใช้ซ้ำ (ชุด)	XX	1,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
Alcohol gel ขนาด 50 กรัม (หลอด)	XX	7,000 ต่อเดือน	สัญญาบริษัท X สัญญาบริษัท Y สัญญาบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย

ทรัพยากรที่ต้องการ	จำนวนที่มีอยู่ (หน่วยนับ)	จำนวนที่ต้องการ (หน่วยนับ)	ที่มา/วิธีการจัดหา	สถานที่จัดเก็บ หรือการ บริหารจัดการ
Alcohol gel ขนาด 400 ml (ขวด)	XX	1,000 ต่อเดือน	สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y สัญญาากับบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ยาฟาวิพิราเวียร์ ยาโมนูพิราเวียร์ ฟ้าทะลายโจร	XX		สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
Nasopharyngeal swab (ชิ้น)	XX	2,500	สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y สัญญาากับบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ไม้กีดเส้น (100 ชิ้น/ กล่อง) (กล่อง)	XX	-	สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y สัญญาากับบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ไฟฉาย (กระบอก)	XX	-	สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y สัญญาากับบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ปรอทวัดไข้ชนิด ดิจิตอล (อัน)	XX	5,000 ต่อเดือน	สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y สัญญาากับบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
ถุงขยะติดเชื้อ (kg)	XX	1,000 ต่อเดือน	สัญญาากับบริษัท X สัญญาากับบริษัท Y สัญญาากับบริษัท Z	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย
โซเดียมไฮโปคลอ ไรท์ (แกลลอน)	XX	100 ต่อเดือน	245,889	สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย

9. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

9.1 เอกสารอ้างอิง

- คู่มือการสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพในภาวะวิกฤต 2564 สำนักงานสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

9.2 ภาคผนวก

ระบบการรายงานการระบาดและขั้นตอนการดำเนินงาน สามารถศึกษาได้ที่

“คู่มือการปฏิบัติงานโรคไข้หวัดนก สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข (ฉบับปรับปรุง) 2558 <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1394020230302025720.pdf>

10. ผู้จัดทำ: กลุ่มงานโรคอุบัติใหม่และตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน สำนักงานโรคติดต่อทางสาธารณสุข สำนักอนามัย